



СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВСТЪПИТЕЛНИ ДУМИ

II. ФОТОГАЛЕРИЯ

- Годишни награди на БАП
- АБПП и Грузинското Психоаналитично Пространство
 - Гостуване в София на Лоран Дельомо
- Журне на ЕА-Париж: „Неотложността на психоанализата: Има ли несъзнаваното време да чака?“

III. НОВИ ИЗДАНИЯ

- „Едип по Пътя“ от Анри Бошо
- „Психоаналитични срещи“, съставител и редактор Йордана Христозова

IV. Разходка из библиотеката на АБПП... от Валерия Виденова

V. Нови членове

Уважаеми колеги и съмишленици,

Изпращаме една изпълнена със събития 2025 година. Сред тях открояваме – четенията върху Семинара на Ж. Лакан „Желанието и неговото тълкуване“ и началото на четенията на „Етика на психоанализата“ с участието на Клод-Ноел Пикман и Андре Мишелс; Семинарите в Софийски университет с Доминик Турес-Ландман, Патрик Ландман, Патрисия дьо Рувре, Фредерик дьо Ривоар, Жан-Жак Расиал и Лоран Дельомо както и семинарите с нашите гости Жизел Шабудез и Ушанг Гилярди във Френския институт в София.

Изданието на АБПП за 2025г. бе книгата „Образ и патологии днес“, а премиерата на книгата се състоя с участието на авторката Ванина Микели-Рехтман.

Отбелязахме и десетата годишнина на Лятното училище във Варна заедно с Катрин Вание и Ален Вание.

През цялата година работиха аналитични картели, състояха се срещи на семинара „Литература и психоанализа“ в Софийски университет, проведоха се обучения в областта на детската психоанализа и поредица от срещи на семинара върху „Първата топка на Фройд“.

Благодарим на всички колеги, които се включиха присъствено и активно на събитията, организирани от АБПП, тенденция, която имаме желание да продължим.

През 2026 година планираме да излязат две нови психоаналитични книги. През пролетта ни очакват срещи в София с аналитиците от „Еспас аналитик – Париж“ Андре Мишелс, Клод-Ноел Пикман, Ушанг Гилярди, Доминик Ландман, Патрик Ландман, Катрин Вание и Ален Вание. Темите са: „Етика на психоанализата“, „Соматози“, „Изкуствен интелект“ и „Клиника и практиката на Индивидуалната психоаналитична психодрама“.

Най-близко предстоящи през януари и февруари са срещите на семинара „Психоанализа и религия“, които през месец май ще завършат с едnodневен семинар с Жан-Жак Расиал на същата тема както и едно ново обучение „Белези на невро-развитието и превенция на аутизма при бебета в риск“, с водещи Д. Гъдева и Д. Циркова.

Морската ни среща през 2026 г. ще бъде на тема: „Психоанализата на деца – работата на Франсоаз Долто“ с гости Патрисия дьо Рувре и Фредерик дьо Ривоар.

С пожелание за една здрава и мирна, успешна и творческа 2026 година!

Милкана Лазарова,
Председател на УС на АБПП

ФОТОГАЛЕРИЯ

Годишни награди на Българска Асоциация по Психотерапия (БАП) 2025 г.

На 23.11.2025 г., Българска Асоциация по Психотерапия (БАП) проведе своя годишен Празник на психотерапията.

По време на специална церемония, г-н Венцеслав Вътов (съосновател на АБПП и неин първи Председател 2008-2012 г.) беше отличен с голямата награда на БАП - „За цялостен принос в развитието на психотерапията в България”.

Наградата отразява приноса на г-н Вътов за развитието на психотерапията, както и за подпомагането на множество млади колеги, формиращи се в психоанализа в рамките на АБПП и представлява признание за неговия дългогодишен труд.

За да споменем само един от неговите многобройни приноси - в рамките на Асоциация Българско Психоаналитично Пространство, Венцеслав Вътов, в продължение на над 15 години организира и ръководи групи за формиране, в които множество млади колеги са обогатили и развили своите знания и умения, благодарение на възможностите за изучаване и системно въвеждане в основополагащи текстове от областта на психоанализата – класически теоретични текстове на Зигмунд Фройд, Мелани Клайн, Жак Лакан, Франсоаз Долто, Доналд Уиникът, и др., както и за изучаване на метода на Индивидуална психоаналитична психодрама, участвайки като ко-терапевти, а също така и чрез възможностите за индивидуална супервизия на клиничната им работа по случаи.

Текст: Иван Дулов



Снимки: Иван Дулов и Анастасия Грозева

ФОТОГАЛЕРИЯ

Гостуване в Тбилиси по покана на Грузинското Психоаналитично Пространство 2025 г.

АБПП има установени дългогодишни отношения с Грузинско Психоаналитично Пространство. Този ноември по тяхна покана г-н Венцеслав Въттов беше гост в Тбилиси на семинар на тема Индивидуална психоаналитична психодрама (ИПП), коментирайки и възможности да се конструира група за прилагане на този метод.

Семинарът беше проведен на 27. и 28. ноември 2025г., беше изнесена и лекция на тема "Дон Жуан и откриването на женствеността".



Текст и снимки: Венцеслав Въттов

ФОТОГАЛЕРИЯ

Семинар „Институционална психотерапия с юноши“, с гост-водител Лоран Дельомо (Espace Analytique – Paris)

На 29.11.2025г. за първи път гостува в България Лоран Дельомо (Espace Analytique – Paris). Той е психиатър, психоаналитик, медицински директор на дневния стационар „Гомбо Дарно“. Има богат опит в клиниката с юноши и практикува в Париж.



Снимки: Диляна Дилкова-Пиперкова

ФОТОГАЛЕРИЯ

Журне на Espace Analytique – Paris на тема „Неотложността на психоанализата: Има ли несъзнаваното време да чака?“

На 15.11.2025г. се проведе едно от т.нар. *Журнетата* на ЕА-Париж – регулярни мащабни психоаналитични форуми, на които се дискутират и представят преработки по актуални за психоанализата теми. Събитията са изцяло на френски език, провеждат се хибридно и при желание колегите франкофони имат възможност да се включват в тях. От афиша и от приложените снимки можете да видите детайли и да разпознаете много от нашите гост-лектори – Лоран Дельомо, Ален и Катрин Вание, Патрик и Доминик Ландман, Жизел Шабудез.



JOURNÉE D'ÉTUDE DU 15 NOV. 2025

L'URGENCE EN PSYCHANALYSE : l'inconscient a-t-il le temps d'attendre ?

À l'heure où le monde s'accélère et où les dispositifs de soin doivent répondre à des injonctions d'efficacité, de rapidité et de résultats mesurables, la psychanalyse est régulièrement interpellée sur son rythme, sa temporalité, son silence même. Face à la montée des crises subjectives, à l'augmentation des passages à l'acte, à la précrisation psychique, comment penser l'accueil de l'urgence sans renier ce qui fonde l'acte analytique ?

Cette journée propose d'explorer les multiples formes de l'urgence : clinique (crises, décompensations, ruptures psychiques), sociale (institutionnelle, médicale, politique), mais aussi intérieure – l'urgence de vivre, de comprendre, de dire ou de se taire. À travers des approches théoriques, des vignettes cliniques, des échanges croisés, nous tenterons de penser ce paradoxe fécond : une psychanalyse qui prend le temps face à un monde qui n'en a plus.

Inscriptions

- Gratuit pour les cotisants ayant réglé leur cotisation annuelle

www.espace-analytique.org

- 60 € pour les non cotisants en présentiel et distanciel
- Paiement sur place possible par chèque ou espèces uniquement.

Lieu

- **Fiap, amphithéâtre**, 30 rue Cabanis, 75 014 Paris Métro 6, arrêt Glacière, RER B Denfert-Rochereau

9 H 30
Accueil

9 H INTRODUCTION
Ursula Hommel Renard

9 H 15-10 H 30. TABLE RONDE 1
Coordinatrice : Ursula Hommel Renard

Quand l'urgence fait irruption : clinique du basculement

Crise, passage à l'acte, décompensation – que peut la psychanalyse ?

- **Laurent Delhommeau**, *Urgence subjective à l'adolescence*
- **Cécile Meinoux**, *L'urgence en folie*
- **Didier Lauri**, *Phase suicidaire et temporalité de la cure*

11 H-12 H 30. TABLE RONDE 2
Coordinatrice : Ursula Hommel Renard

Une demande en accéléré : entre urgence et précipitation

Quelle place pour la parole dans un monde qui exige des solutions ?

- **Nicolas Dissez**, *« La réponse avant la question... »*
- **Marielle David**, *L'inceste, le temps de la Loi.*
- **Anahit Dassaux Ter Mesropian**, *De la clinique de l'événement au sein de l'hôpital à son historicité*

14 H-15 H 30. TABLE RONDE 3
Coordinatrice : Catherine Varier

Urgences institutionnelles : psychanalyse dans les lieux contraints

Psychanalyse en hôpital, en prison, en consultation de crise – que reste-t-il du cadre ?

- **Alain Vanier**, *La division*
- **Dominique Tourrés-Landman**, *Un dispositif singulier*
- **Susana Elkin**, *De l'appel téléphonique contraint à la démarche thérapeutique*

16 H 30-17 H. TABLE RONDE 4
L'inconscient à contretemps : une éthique du ralentissement ?

Résister à la hâte – l'analyste comme gardien d'un autre temps ?

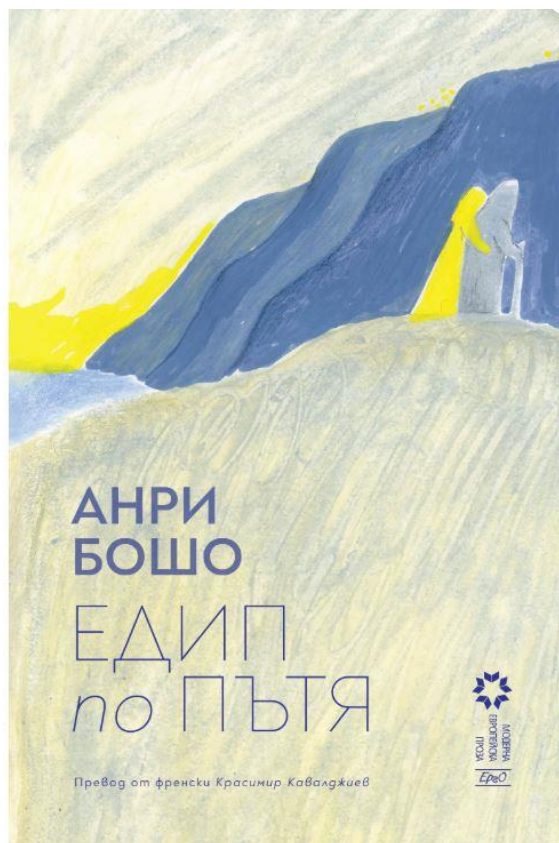
- **David Bernard**, *Le temps moderne*
- **Patrick Landman**, *Le psychanalyste face aux situations de crise du sujet*

17 H. CONCLUSION
Gizèle Chaboudez



Снимки : Иван Дулов

НОВО ИЗДАНИЕ
„Едип по Пътя“ от Анри Бошо
в превод на български език на Красимир Кавалджиев



Анри Бошо, „по пътя на Едип“

„...и все така ще занимавам умовете ви,
когато аз отдавна ще съм само мъртъв бог.“¹

В края на изтичащата календарна година издателство „Ерго“ пушна от печат романа „Едип по пътя“ на белгийския поет, писател и психоаналитик Анри Бошо, в превод на Красимир Кавалджиев.

Литературният дебют на Анри Бошо (1913-2012) в най-традиционния смисъл е окъснял – прохода с поетическия сборник „Геология“, когато е навършил цели 45 години. За щастие, дръзва трайно да се установи в литературното поприще (поезия, драматургия, проза), благодарение на своята психоанализа с Бланш Ревершон-Жув, неговата „Сибила“, както не ще спре да я нарича той в живота и творбите си (от които настоящият роман не прави изключение).

По-късно предприема втора, дидактическа анализа, с Конрад Щайн. Поддържа близки отношения с Лакан и видни интелектуалци от епохата – Камю, Жид, Дерида.

Определя себе си не толкова като романист, колкото като „писател на трагедията“ (представена предимно от фигури от Тиванския цикъл: Антигона и Едип).

В „Едип по пътя“ се захваща със съдбата на героя от мястото, на което го оставят Софокъл и Фройд – презрян и сведен до отпадък, но със заздравили орбити и тласнат от пророческо съновидение да напусне Тива. По този повод в *Дневника*, който води успоредно с работата си върху романа, Бошо пише: „С моя *Едип по пътя* се разполагам между въображаемото на Софокъл и Фройд в разцвета на силите им и това на застарелия Софокъл. За раждането на моя Едип от особено значение е фактът, че Фройд винаги се е интересувал само от *Едип Цар* и никога, поне доколкото ми е известно, от *Едип в Колон*. Тъкмо цялото това време, цялото това междинно пространство, останало неизследвано до момента, напрегам сили – с вироглавство, може би – да обходя.“²

Пристигайки в Колон обаче, Едип, както основателно отбелязва и Конрад Щайн, отдавна не е „само престъпникът“ или „осакатилият се в пристъп на отчаяние клетник“, а се е превърнал в „обожествен просяк“, в сакрализирана фигура, поела към мистичния си край. Ето защо „етапите на неговата трансформация, изпитанията, срещите, вдъхновенията, които са я позволили, формират сюжета на романа“, пояснява Бошо.³

¹ „Едип по пътя“, с. 179, парафраза.

² „Jour après jour. Journal 1983-1989“, Bruxelles, Les Éperonniers, 1992, с. 157.

³ „L'Écriture et la Circonstance“, Louvain-la-Neuve, „Chaire de Poétique-2“, 1988, с.76.

НОВО ИЗДАНИЕ

„Едип по Пътя“ от Анри Бошо

в превод на български език на Красимир Кавалджиев

Тук си струва да добавим още, че за него „писането след Фройд“ се нарежда сред „непредвидими сили“: то не само не се бои да експериментира с формата, но и „за да достигне до това, което не знае, минава от там, където не знае.“⁴

Да се учудваме ли тогава, че неговият Едип се впуска по път „който никога не бърза, лъкатуши безкрайно и не казва предварително къде отива“⁵? Понякога – „навсякъде“, понякога – „наникъде“, както отговаря следващата го по дирите му Антигона⁶. (Може би затова и четящият е завладян от усещането, че дори наративът не знае накъде отива...



Анри Бошо,
снимка: сн. "Le Carnet
et les instants", бр. 174/
2012

Сякаш не Бошо води героя си, а Едип направлява повествованието. Във всеки случай изборите, които прави, изглеждат като избори на субект, а не наложени отвън, от някакъв създател, бил той бог или писател).

По пътя си Едип увлича други: Антигона, злодеят, превърнал се в художник – Клиос... Преброжда сънища и спомени (и своите, и чуждите). Изправя се пред собствените бесове (Вълната, Лабиринта, срещата със Сфинкса, Лай, Йокаста...). Прекосява символично еднократното в живота – раждане, отцеубийство (Калиопа, Нестиад). Преоткрива себе си: ваятел и аед, лечител, ясновидец. Завръща се към извора („Има извор“, именува скулптура). Дълбае букви върху камъни. И сечивата вече не раняват, а резбоват. Гласът не заповядва, а моли или пее стихове. Прощава си, прощава се: сменя бремето на вечното проклятие, което сам е произнесъл срещу себе си. Връща се обратно при човеците – слепец като слепците, човек като човеците.⁷

Мистичен, краят му ще бъде утроен: разказан ако не трикратно, то поне – в три такта.

Сублимен, краят му ще бъде сублимиран: ще тръгне сам по пътя, изобразен от Клиос върху фреска на стена. Ще се смали. Измержелее. Погледът ще го изгуби. Мълния ще порази стената. Огън ще погълне фреската.

Ще отекнат, на раздяла, думите на Антигона: „Пътят може да е изчезнал, но Едип все още, Едип винаги е по пътя“.

Текст: Розалина Дочева

⁴ „L'écriture à l'oreille enfantine“, *Études Freudiennes* № 26, XI 1985, с.178.

⁵ „Едип по пътя“, с. 296.

⁶ „Едип по пътя“, с. 51.

⁷ „Едип по пътя“, с. 145-146.

НОВО ИЗДАНИЕ

Сборник с текстове „Психоаналитични срещи“

На 12.12.2025 г. се състоя пред-премиерно представяне на книгата **Психоаналитични срещи / Incontri Psicoanalitici**

Книгата е двуезично издание – на български и италиански език, включваща събрани текстове от семинари с участието на г-н Марко Фоки, психоаналитик, Фройдистки институт – Милано, както и са включени клиничните случаи, представени на семинарите от Елка Божкова (АБПП), Йордана Христонова (АБПП) и Ясен Данев (АБПП).

Събитието се състоя в конферентната зала на Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив, чиито домакини дадоха безвъзмездно залата за осъществяване на тази дейност. Присъстваха колеги, психолози, психоаналитици, представители на различни школи, както и педагози, директори на детски градини от гр. Пловдив.

Като социален акцент корицата бе изработена от две момичета с увреждания – Елена Вълканова и Ива Великова.

Съставител и редактор е Йордана Христонова, а преводачи: Румяна Златева, Лиана Мандраджиева, Александър Мандраджиев. Издателство – *Пловдивски университет Паисий Хилендарски*.



Текст и снимки: Йордана Христонова



„Алин или немислимото на тялото“

Разказ за едно психоаналитично лечение, следван от психоаналитичен подход към психозите

Арлет Костекалде

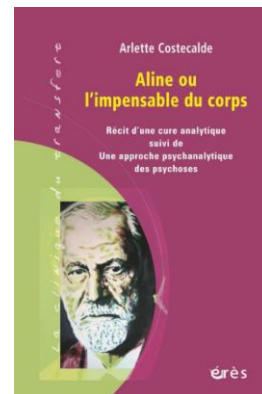
„Упорито свидетелствам, че психотиците, онези, които биват наричани „луди“, ми отвориха ушите и ме доведоха до моето психоаналитично формиране. Бидейки лекар, психиатър, аз се бях научила да знам, бях задължена да знам, да мога да подчинявам моето знание и да го раздавам. Ставайки психоаналитик, аз научих, че знанието ми спираше там, където започваше знанието на другия. Упорито твърдя, че именно това ми позволи да остана психиатър. Сто години след Фройд за мен е нетърпимо, непростимо, неизвинимо, да остана психиатър като пренебрегвам гениалното измерение на неговите открития.

Сто години след Фройд, всеки психиатър, който си позволява да пренебрегва аналитичния инструмент, избягва, поне в моите очи, задължението си да положи всички усилия.

Психотиците ме научиха на моята професия. Тези пациенти, срещнати в психиатричните болници, затворени понякога в продължение на дълги години, ме отпращаха към собствените ми въпроси, останали в страдание. Единствените разлики се състояха в нашите опити за отговор, крещящи понякога чак до делир. А понякога до безмълвие.

Въпросите ни обаче бяха едни и същи. Въпроси за Съществуването като Субект, тъй като въпросът е там, винаги поставен, в преработката на най-лудия от всички дискурси.

През лечението на Алин аз свидетелствам за възможното лечение на психозата.“



„Актът между пренос и знание“

сборник с текстове под ръководството на Ушанг Гилиарди

“Още преди да ми каже „Добър ден!“, въпреки че му подавам ръка, господин Б. казва: „Знаете ли, много съм скептичен, не вярвам във всичко това!“

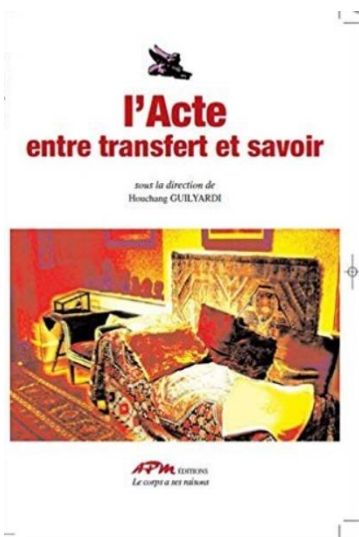
Зад едно изказване може да се крие изказ, обвързване на субекта, отдалечаване, представляващо акт.

Но какво е един Акт? Дали е правене, казване?

Структурна ли е общата инхибиция на Акта?

Лакан запитва: „Акт ли е начеването на една психоанализа, да или не?“ и продължава: „Първата форма на акта, чието начало анализата е поставила за нас, е този симптоматичен акт, за който можем да кажем, че никога не е толкова добре успял, колкото когато е пропуснат акт.“

Чрез ефекта на произведеното изместване, Актът предизвиква реакция, прави разрыв, дори скандал. Той променя ситуацията, условията на привичната наслада, засяга рентата за наслада.



Актът не се случва когато и да е, както и да е.

Едно значимо отлепване се случва в едно време, на едно място, през едно необикновено отношение, в двоен трансфер. Той осъществява една истинска среща и представлява несравним момент, *тукхе*.

Да произведеш Акта, това е да основеш разликата, да я направиш видима.

Едно откритие.

Между пренос и знание, авторите поддържат изместването в отвореното пространство на съзидателния Акт.....“

Разходка из библиотеката на АБП... от Валерия Виденова

„Писането и словото.“

Сборник в знак на почитание към Конрад Щайн

“Писането не е незаменимо или по-скоро е било такова един единствен път – първия – в собствената психоанализа на Фройд, за когото тя е нямало да бъде възможна, ако не е бил в кореспонденция с Флис и ако не е бил записал материала, необходим за споделянето на своите открития. В замяна на това, словото е незаменимо за всяко лечение, проведено с психоаналитик, и винаги е било незаменимо, тъй като за самия Фройд неговата авто-анализа е нямало да бъде възможна, ако не е имал възможността да говори по време на сесиите с пациентите, които са били в лечение при него.“

Конрад Щайн, Въображаемостта, Париж, Denoël, 1971, стр. 17



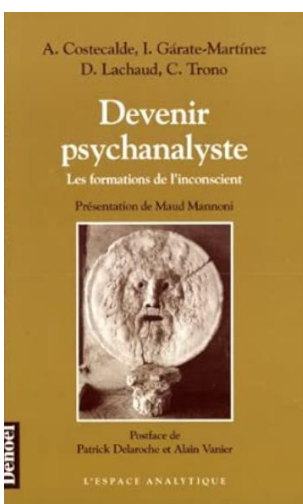
„Тази книга е израз на почитание към Конрад Щайн по повод неговата осемдесета годишнина и обединява участието на приятели и колеги, споделящи интерес към диалога и страстта към думите. Текстовете включват размишления върху възпитанието, психоанализата и човешката природа, като същевременно подчертават значимостта на словото и на писането в разбирането на себе си и на другите. Този юбилеен сборник представлява също честване на творчеството на Фройд, на което Конрад Щайн е посветил живота си.“

„Да станеш психоаналитик. Образованията на несъзнаваното?“

Арлет Костекалде, Игнасио Гарат-Мартинез, Дениз Лашо, Косимо Троно

Представяне от Мод Манони

Послеслов от Патрик Деларош и Ален Вание



„Много е рядко, дори извънредно, психоаналитици да свидетелстват публично за пътя, който ги е довел до това да станат аналитици. Тук всеки го припомня в своеобразието на своята история: Арлет Костекалде разказва как анализата е разклатила дори практиката ѝ на психиатър, от която въпреки това не се е отказала; Игнасио Гарат-Мартинез свидетелства как е успял да се свърже отново с убитото в него дете и да открие накрая следата на драмата, заради която баба му е полудяла. Дениз Лашо е видяла в мястото на отпадък, което е трябвало да заема, предвиждането на мястото на аналитика. Косимо Троно не може да си припомни случая на своята първа пациентка, без да го асоциира със спомена за процесията на каещите се от Пулия, която го е пленявала в детството му, метафора на аналитичния процес с неговите стъпки напред, стъпки назад и спиранията му.“

От друга страна, Патрик Деларош и Ален Вание размишляват върху трудностите, дори задънени улици на формирането и на институционалното функциониране, от което са били част. Както припомня Мод Манони в своите уводни думи, съществува един вид противоречие между институция и психоанализа, което може да се разреши единствено от дискурсите, на които се крепят. Защото не заповядваме на несъзнаваното. Няма нищо учудващо в това, че кризи разтърсват периодично аналитичните асоциации, още повече, когато те биват развълнувани от пристрастни или политически отклонения. Но това е собствената диалектика на психоанализата днес, която дължи толкова на завръщането към Фройд, осъществено от Жак Лакан.“

При желание за заемане на книга от библиотеката, можете да се свържете с Валерия Виденова на тел. 0889 74 99 66 или по имейл на valerievidenova@gmail.com

ПРЕДСТОЯЩО ОТ ПРОГРАМАТА НА АБПП

Цялата програма за 2025-2026 година на Асоциация „Българско психоаналитично пространство“ можете да намерите [на този линк](#).

Възможно е да възникват промени в програмата, затова ви съветваме да следите и [сайта на Асоциацията](#).

АБ
ПП

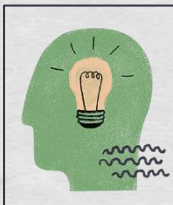
Н О В И Ч Л Е Н О В Е Н А А Б П П

През изтеклото тримесечие двама наши членове повишиха статута си на членство:

- **Таня Кръстева** беше приета за асоцииран член на АБПП
- **Биляна Тимова** беше приета за асоцииран член на АБПП

През изтеклото тримесечие приехме четирима нови членове:

- **Анджела Гълъбова** беше приета за привърженик на АБПП
- **Нели Димитрова** беше приета за привърженик на АБПП
- **Мая Минашвили** беше приета за асоцииран член на АБПП
- **Гиорги Чантуриа** беше приет за асоцииран член на АБПП



Екип "Бюлетин на АБПП":

- ◆ Милкана Лазарова ◆
- ◆ Диляна Дилкова-Пиперкова ◆
- ◆ Лора Русева ◆
- ◆ Розалина Дочева ◆
- ◆ Катерина Занкова ◆